

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการมาตรการสุขอนามัยพืช

(Commission on Phytosanitary Measures) ครั้งที่ ๙

วันที่ ๓๐ มีนาคม - ๔ เมษายน ๒๕๕๗

ณ สำนักงานใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี

คณะกรรมการมาตรการสุขอนามัยพืช (Commission on Phytosanitary Measures; CPM) จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติภายใต้อนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention; IPPC) ประกอบด้วยประเทศภาคีสมาชิก จำนวน ๑๘๑ ประเทศรวมสหภาพยุโรป

การประชุม CPM ครั้งที่ ๙ ผู้ทำหน้าที่ประธานการประชุมคือ Mr. Stephen Ashby จาก สหราชอาณาจักร และดำเนินการกล่าวเปิดประชุมโดย Mr. Ren Wang ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ผลการประชุมที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. การรับรองมาตรฐานระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยพืช (International Standard on Phytosanitary Measures; ISPMs)

๑.๑ รับรองเป็น ISPMs จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

๑.๑.๑ Electronic phytosanitary certificates, information on standard XML schemas, and exchange mechanisms ให้เป็นภาคผนวก (Appendix) ของ ISPMs หมายเลข ๑๒ เรื่อง Phytosanitary Certificates

๑.๑.๒ Control measures for an outbreak within a fruit fly-pest free area ให้เป็นเอกสารประกอบ (Annex) ของ ISPMs ๒๖ เรื่อง Establishment of pest free areas for fruit flies (*Tephritidae*)

๑.๑.๓ Vapour heat treatment for *Bactrocera cucurbitae* on *Cucumis melo* var. *Reticulatus* ให้เป็นเอกสารประกอบ (Annex) ของ ISPMs หมายเลข ๒๘ เรื่อง Phytosanitary Treatments

๑.๑.๔ Diagnostic protocols on *Tilletia indica* Mitra เป็นเอกสารประกอบ (Annex) ของ ISPMs หมายเลข ๒๗ เรื่อง Diagnostic protocols for regulated pests

๑.๒ ส่งกลับให้ Standard Committee (SC) พิจารณาใหม่ จำนวน ๘ เรื่อง เนื่องจากได้รับการคัดค้าน (Formal objections) จากประเทศอาร์เจนตินา ชิลี สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น อูรุกวัย ปารากวัย และ สาธารณรัฐเกาหลี เมื่อดำเนินการปรับปรุงแล้วให้เสนอที่ประชุม CPM ครั้งที่ ๑๐ พิจารณาต่อไป ได้แก่

- Cold treatment for *Ceratitis capitata* on *Citrus sinensis*
- Cold treatment for *Ceratitis capitata* on *Citrus reticulata* x *Citrus sinensis*
- Cold treatment for *Ceratitis capitata* on *Citrus limon*
- Cold treatment for *Bactrocera tryoni* on *Citrus sinensis*
- Cold treatment for *Bactrocera tryoni* on *Citrus reticulata* x *Citrus sinensis*

- Cold treatment for *Bactrocera tryoni* on *Citrus limon*
- Cold treatment for *Ceratitis capitata* on *Citrus paradise*
- Determination of host status of fruit to fruit fly (Tephritidae)

๒. การรับรอง CPM Recommendation และขั้นตอนจัดทำ CPM recommendations

๒.๑ รับรอง CPM Recommendation จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ เรื่องพืชน้ำ (Aquatic Plants) และการค้าพืชทางอินเทอร์เน็ต Internet Trade (e-Commerce) in Plants

๒.๒ เห็นชอบรับรองขั้นตอนจัดทำ CPM recommendations ซึ่งประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๒.๑ ประเทศภาคีสมาชิก หรือสำนักงานเลขาธิการ เสนอเรื่องสำหรับจัดทำเป็น CPM recommendations โดยนำเสนอร่าง (initial draft of the proposed recommendation) พร้อมเหตุผลความจำเป็นในการจัดทำ recommendation ต่อที่ประชุม CPM เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ

๒.๒.๒ เวียนให้ประเทศภาคีสมาชิกพิจารณา ให้ข้อคิดเห็นเป็นเวลา ๓ เดือน โดยสำนักงานเลขาธิการ IPPC ทำหน้าที่จัดเตรียมข้อเสนอการจัดทำ หรือการทบทวน CPM recommendations (กรณีประเทศภาคีสมาชิกเป็นผู้เสนอจัดทำ recommendations ประเทศนั้นอาจดำเนินการเองก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นกับความเหมาะสม)

๒.๒.๓ นำเสนอร่าง CPM recommendation ที่สำนักเลขาธิการ IPPC ได้แก้ไขปรับปรุงตามข้อคิดเห็นที่ได้รับจากประเทศภาคีสมาชิก ต่อ CPM Bureau เพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะต่อ CPM

๒.๒.๔ CPM พิจารณาความเห็นชอบในการประชุมประจำปี กรณีที่ร่างดังกล่าวไม่ได้รับการรับรองและต้องมีการปรับปรุงแก้ไข CPM อาจมอบหมายให้ IPPC body หรือ group ใดก็ได้ที่เหมาะสมดำเนินการแก้ไข และเมื่อแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้เสนอที่ประชุม CPM พิจารณาและให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งต่อไป

๒.๒.๕ กรณีที่ร่าง CPM recommendation ได้รับความเห็นชอบ ให้ประกาศเป็น CPM recommendation โดยสำนักงานเลขาธิการ IPPC ทำหน้าที่จัดรูปแบบเอกสาร และออกหมายเลขกำกับเอกสารตามระบบ

๓. ที่ประชุมมีมติปรับปรุงรายชื่อหัวข้อที่จะนำไปกำหนดเป็น ISPMs ในปีต่อไป ดังนี้

๓.๑ เห็นชอบให้เพิ่มรายชื่อหัวข้อที่จะนำไปกำหนดเป็น ISPMs อีก ๗ หัวข้อ ได้แก่

- Guidance on pest risk management
- Authorization of non-PPPO entities to perform phytosanitary actions
- Guidelines for the use of chemical treatments
- Guidelines for the use of fumigation
- Guidelines for the use of temperature treatments
- Guidelines for the use of modified atmosphere treatments
- Guidelines for the use of irradiation (Revision to ISPMs ๑๘)

๓.๒ ส่งกลับเรื่องกลับ ให้ SC พิจารณาทบทวน จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

- Criteria for determination of the host status for pests
- Harmonization of descriptive elements in phytosanitary certificates

๓.๓ เห็นชอบให้ตัดรายชื่อหัวข้อต่อไปนี้ออกจากรายการที่จะนำไปกำหนดเป็น ISPMs

- Surveillance for citrus canker
- Systems approach for management of citrus canker
- รายการที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของ Technical Panel ที่เกี่ยวกับ Phytosanitary Treatments จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) Irradiation treatments ๒) Wood packaging material treatments และ 3) Fruit fly treatments
- Soil and growing media in association with plants: treatments

๓.๔ เห็นชอบกำหนดลำดับความสำคัญของรายชื่อหัวข้อต่อไปนี้เป็นลำดับแรก

- การทบทวน ISPMs หมายเลข ๖ เรื่อง Guidelines for surveillance
- การทบทวน ISPMs หมายเลข ๘ เรื่อง Determination of pest status in an area

๔. ความก้าวหน้าการจัดทำมาตรฐาน “International Movement of Grain”

การจัดทำมาตรฐาน ISPMs เรื่อง “International Movement of Grain” ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จากนั้น ในการประชุม CPM ครั้งที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๖) SC ได้พิจารณาข้อคิดเห็นของประเทศสมาชิกต่อร่างขอบข่ายของมาตรฐาน (Draft Specification) แล้วเสนอเป็น ๓ แนวทางให้ CPM พิจารณา คือ ๑) คงตามร่างเดิมแล้วจัดทำเป็น ISPMs ต่อไป ๒) ลดขอบข่ายลง แล้วจัดทำเป็น ISPMs ต่อไป ๓) จัดทำเป็นคำแนะนำ (Recommendation) แทน ซึ่งที่ประชุม CPM ครั้งที่ ๘ พิจารณาแล้วมีมติให้จัดทำเป็นมาตรฐาน ISPMs ต่อไปโดยลดขอบข่ายลง คือ ไม่รวมเรื่อง สิ่งดัดแปรพันธุกรรม (Living modified organisms) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) ประเด็นที่เกี่ยวกับคุณภาพ และความปลอดภัยอาหาร รวมทั้งให้ SC พิจารณาเพิ่มเติมว่าควรรวมเรื่องการตามสอบ (traceability) ไว้ด้วยหรือไม่ ทั้งนี้หลังจากพิจารณาแก้ไขแล้วให้เวียนขอข้อคิดเห็นประเทศภาคีสมาชิกในขั้นตอน (Member consultation) อีกครั้ง ซึ่งในการประชุม CPM ครั้งที่ ๙ ที่ประชุมพิจารณาว่าที่ SC นำเสนอและมีมติ ดังนี้

๔.๑) มอบ Strategic Plan Group (SPG) พิจารณาประเด็นที่ยังหาข้อยุติไม่ได้ประเด็น Concept และ Mechanism ของการตามสอบภายใต้บริบทด้านสุขอนามัยพืช และประเด็น “Diversion from intended use”

๔.๒) ตั้ง Expert Working Group (EWG) เพื่อจัดทำร่างมาตรฐาน “International Movement of Grain” โดยประเทศออสเตรเลียรับเป็นเจ้าภาพและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการประชุมทั้งหมด

๕. ความก้าวหน้าการจัดทำมาตรฐาน “Minimizing Pest Movement by Sea Containers”

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานความก้าวหน้าให้ที่ประชุมทราบ รวมทั้งความคืบหน้าของการสำรวจ Pest interception ในตู้ขนส่งสินค้าทางเรือซึ่งประเทศภาคีสมาชิกหลายประเทศได้ให้ข้อคิดเห็นว่าการสำรวจนี้

ควรจะนำมาพิจารณาหลังจาก SC พิจารณาข้อคิดเห็นของประเทศภาคีสมาชิกที่มีต่อ Preliminary Draft ISPMs ของเรื่องนี้แล้ว นอกจากนี้ฝ่ายเลขานุการยังแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าคณะทำงานได้เจรจากับ World Customs Organization (WCO) ขอให้เพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับการทำความสะอาดตู้ขนส่งสินค้าทางเรือ ลงใน WCO data Model ด้วยซึ่งทาง WCO ตอบรับด้วยดีและเห็นว่าเป็นประโยชน์ ทั้งนี้หลังจากรับทราบข้อมูลแล้ว CPM มีมติ ดังนี้

๕.๑ ให้ SC พิจารณาข้อคิดเห็นของประเทศภาคีสมาชิกที่มีต่อ Preliminary Draft ISPMs ของ Minimizing Pest Movement by Sea Containers และแนวทางการดำเนินการต่อไป รวมทั้งเรื่องที่ต้องสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

๕.๒ รับทราบและชื่นชมการริเริ่มทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตู้ขนส่งสินค้าทางเรือ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ International Maritime Organization, International Labour Organization และ United Nations Economic Commission for Europe ในการปรับปรุงเอกสาร Code of Practices for Packing of Cargo Transport Units ทั้งนี้เน้นว่าขอให้มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเช่นนี้ให้มากขึ้น

๖. การศึกษาความเป็นไปได้ในการรับรองสุขอนามัยพืชด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-phyto) และศูนย์รวมการรับ-ส่งข้อมูลการรับรองสุขอนามัยพืชด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-phyto Hub)

ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าและผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการรับรองสุขอนามัยพืชด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) และศูนย์รวมการรับ-ส่งข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto Hub) ซึ่งที่ประชุม CPM ครั้งที่ ๘ (ปี ๒๕๕๖) ได้มอบหมายให้คณะกรรมการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning Group; SPG) ดำเนินการศึกษาและรายงานให้ CPM ทราบในการประชุมครั้งต่อไป ซึ่ง SPG ได้ดำเนินการแล้วและแจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

๖.๑ e-Phyto certification คือใบรับรองสุขอนามัยพืชที่จัดทำและรับ-ส่งกันด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีเนื้อหาข้อมูล และศัพท์เทคนิคที่ใช้เหมือนใบรับรองสุขอนามัยพืชที่รับ-ส่งกันแบบเป็นเอกสาร (กระดาษ) โดยใบรับรองสุขอนามัยพืชนี้ยังคงออกโดย NPPO (National Plant Protection Organization) ของประเทศผู้ส่งออกถึง NPPO ของประเทศผู้นำเข้า การรับ-ส่งใบรับรองสุขอนามัยพืชด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จะเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของทั้งประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าและกลไกการส่งผ่านข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยทั่วไปมี ๒ แบบ คือ

๖.๑.๑ แบบ Point to Point System เป็นระบบที่เป็นความตกลงร่วมกัน ๒ ฝ่าย หรือทวิภาคี ระหว่าง NPPO ของประเทศผู้ส่งออกกับ NPPO ของประเทศผู้นำเข้า ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยแบบอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบของทั้งสองประเทศโดยตรง

๖.๑.๒ แบบ Single Point (Hub) System เป็นระบบที่เกี่ยวข้องกันหลายฝ่ายแบบพหุภาคี NPPO ของประเทศใดก็ตามที่ใช้ระบบนี้สามารถจัดทำและรับ-ส่งข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชกับ NPPO ของประเทศคู่ค้าอื่นๆ ได้มากกว่า ๑ คู่

๖.๒ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อใบรับรองสุขอนามัยพืช ๑ ฉบับ ประมาณ ๐.๒๕ - ๐.๓๕ US\$ หรือไม่เกินฉบับละ ๑๕ บาท กรณีรับ-ส่งข้อมูลไม่เกิน ๖ ล้านครั้ง/ปี ทั้งนี้หากประเทศสมาชิกจะตั้งต้นพัฒนาระบบใหม่ทั้งหมด ต้องใช้งบประมาณในการพัฒนาระบบ Hub System ประมาณ ๑๐ - ๑๔ ล้านบาท โดยมีประมาณการค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ที่ IPPC ต้องใช้ประมาณ ๓.๕ ล้านบาทต่อปี

หลังจากมีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางแล้วที่ประชุมจึงมีมติให้คณะทำงานเร่งให้ความรู้กับประเทศสมาชิกในเรื่องนี้ให้มากขึ้น พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางที่จะให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกที่ไม่พร้อม นอกจากนี้ขอให้หาข้อสรุปเกี่ยวกับขั้นตอนการปรับประสานข้อกำหนดมาตรฐานการรับ-ส่งข้อมูล รหัสที่ใช้รายละเอียดโครงสร้างฐานข้อมูลและการบำรุงรักษาระบบให้ทันสมัย และรายงานให้ CPM พิจารณาต่อไป

๗. สถานการณ์การขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ตราสัญลักษณ์ภายใต้มาตรฐาน ISPMs หมายเลข ๑๕

ปัจจุบัน IPPC มีประเทศภาคีสมาชิก ๑๘๑ ประเทศ มีสมาชิกที่ลงทะเบียนใช้เครื่องหมาย IPPC ตามมาตรฐาน ISPMs หมายเลข ๑๕ แล้วจำนวน ๑๑๓ ประเทศ CPM จึงขอให้ประเทศสมาชิกที่ยังไม่ขึ้นทะเบียน ดำเนินการขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ตราสัญลักษณ์ภายใต้มาตรฐาน ISPMs หมายเลข ๑๕ ซึ่งเป็นลิขสิทธิ์ของ FAO ให้ถูกต้อง และสำหรับประเทศที่ขึ้นทะเบียนแล้ว เนื่องจากลิขสิทธิ์ตราสัญลักษณ์ IPPC ได้สิ้นสุดระยะเวลาคุ้มครองเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ และสำนักเลขาธิการอนุสัญญา IPPC ร่วมกับสำนักกฎหมาย FAO ได้ดำเนินการต่ออายุการขึ้นทะเบียนตราสัญลักษณ์ภายใต้มาตรฐาน ISPMs หมายเลข ๑๕ เพื่อใช้ตราสัญลักษณ์ IPPC ดังกล่าวของประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญา IPPC ขึ้นใหม่แล้ว จึงขอความร่วมมือประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญา IPPC พิจารณาสันนิษฐานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการต่ออายุการขึ้นทะเบียนการใช้ตราสัญลักษณ์ดังกล่าว เป็นเงิน ๑,๑๘๗ US\$ (ประมาณ ๔๒,๐๐๐ บาท) โดยการต่ออายุนี้นี้จะได้รับการคุ้มครองอย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไปอีก ๑๐ ปี สำหรับเรื่องนี้ประเทศไทยอยู่ในขั้นตอนการต่ออายุใช้ตราสัญลักษณ์ดังกล่าว

๘. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของ IPPC และการนำ ISPMs ไปปฏิบัติ

ในการประชุม CPM ครั้งที่ ๘ ประเทศนิวซีแลนด์ ได้ยกประเด็นเรื่องการให้ความสำคัญกับการนำมาตรฐาน ISPMs ไปใช้ขึ้นมานำเสนอ โดยระบุว่าหลังจาก IPPC ก่อตั้งมาเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี ได้กำหนดมาตรฐาน ISPMs ไปแล้วกว่า ๓๐ เรื่อง ซึ่งมาตรฐานเหล่านี้ได้พื้นฐานสำหรับการทำงานด้านระบบสุขอนามัยพืชของแต่ละประเทศ และขณะนี้เป็นเวลาที่เหมาะสมที่จะให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์จากการทำงานที่ผ่านมามากขึ้น โดยขอให้ CPM มุ่งเน้นเรื่องการนำ ISPMs ไปปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ IPPC ในการอารักขาพืชในประเทศและป้องกันตนเองจากศัตรูพืชภายนอก ทั้งนี้ในการประชุม CPM ครั้งที่ ๙ ที่ประชุมได้พิจารณาเอกสารผลการประชุมของ CPM Bureau และ SPG ในเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ IPPC และการนำ ISPMs ไปปฏิบัติ รวมทั้งได้ปรับปรุงเอกสารร่างข้อเสนออำนาจหน้าที่ ขอบเขตการทำงานของ Open-Ended Working Group (OEWG) on Implementation สำหรับมาตรฐานที่จะนำมาจัดทำเป็นโครงการนำร่องของการสร้างความเข้มแข็งในการนำมาตรฐาน ISPMs ไปปฏิบัติ คือ ISPMs หมายเลข ๖ : Guidelines for Surveillance

๙. การประเมินประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานเลขาธิการ IPPC

ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการ IPPC ตามข้อเสนอของประเทศแคนาดา โดยกำหนดให้แล้วเสร็จภายในปีนี้ และให้นำเสนอผลการประเมินในการประชุม CPM ครั้งที่ ๑๐

๑๐. การเลือกประธานและรองประธาน CPM

ด้วยผู้ดำรงตำแหน่งประธาน และรองประธาน CPM ได้หมดวาระในปี ๒๕๕๗ ดังนั้นที่ประชุมจึงมีมติเลือก Ms. Kyu-Ock Yim ผู้แทนจากสาธารณรัฐเกาหลี ทำหน้าที่ประธาน CPM ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ผู้แทนจากภูมิภาคเอเชียได้รับเลือกให้ทำหน้าที่นี้ ตามกติกากการคัดเลือกประธานและรองประธานใหม่ที่ผ่านการเห็นชอบจากการประชุม CPM ครั้งที่ผ่านมา สำหรับตำแหน่งรองประธาน CPM ที่ประชุมมีมติเลือก Mr. Peter Thomson จากประเทศนิวซีแลนด์ ทำหน้าที่รองประธาน

๑๑. การรับรองรายชื่อและองค์ประกอบของคณะกรรมการย่อย (Subsidiary Bodies) ของ CPM

๑๑.๑ Subsidiary Body on Standard Committee ประกอบด้วยสมาชิกจาก ๗ ภูมิภาค คือ Africa, Asia, Europe, Latin America and Caribbean, Near East, North America และ Southwest Pacific จำนวน ๒๕ ราย และมีผู้แทนสำรอง ภูมิภาคละ ๒ ราย โดยในปี ๒๕๕๗ มีกรรมการสำรองที่จะพ้นวาระจำนวน ๖ ราย ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่สามารถดำรงตำแหน่งต่อได้อีก ๑ วาระ (๓ ปี) จำนวน ๒ ราย ดังนั้นต้องเลือกผู้แทนสำรองทำหน้าที่ทดแทนตำแหน่งว่าง จำนวน ๔ ราย ในการนี้ประเทศไทยได้เสนอชื่อ นางวลัยกร รัตนเดชากุล นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กรมวิชาการเกษตร ผู้แทนสำรอง (Replacements) ทำหน้าที่เป็นกรรมการสำรองใน Standard Committee ที่ว่างของภูมิภาคเอเชีย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ซึ่งในการประชุมครั้งนี้ผู้แทนสำรองจากประเทศไทย ได้รับการรับรองให้ทำหน้าที่เป็นกรรมการสำรองในคณะ Standard Committee ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ทั้งนี้สามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๒ วาระ

๑๑.๒ Subsidiary Body on Dispute Settlement ประกอบด้วยสมาชิกจาก ๗ ภูมิภาค คือ Africa, Asia, Europe, Latin America and Caribbean, Near East, North America และ Southwest Pacific ทำหน้าที่เป็นกรรมการ รวม ๗ ราย และมีผู้แทนสำรอง ภูมิภาคละ ๑ ราย ซึ่งในปี ๒๕๕๗ มีผู้พ้นวาระดำรงตำแหน่งจำนวน ๔ ราย ในที่นี้รวมถึงผู้แทนจากประเทศไทย คือ นายชูศักดิ์ ว่องวิษกร นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กรมวิชาการเกษตรด้วย

๑๒. การจัดทำรายงานของประเทศตามพันธกรณี (National Report Obligations) ของการเป็นสมาชิก IPPC ที่ประชุม CPM เห็นชอบรายชื่อคณะทำงาน National Reporting Obligations Advisory Group (NROAG) เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางให้ประเทศสมาชิกจัดทำรายงานศัตรูพืชที่เกี่ยวข้องหรือผูกพันให้ต้องดำเนินการตามพันธกรณีของการเป็นสมาชิก IPPC เช่น รายงานรายชื่อศัตรูพืช สถานะภาพของศัตรูพืชในประเทศ เป็นต้น ในการนี้มีผู้แทนจากประเทศไทย คือ นางสาวทรงศณีย์ ปรัชญาบำรุง ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานสุขอนามัยพืช สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นผู้แทนภูมิภาคเอเชียในคณะทำงาน

๑๓. การบรรยายพิเศษ

ในระหว่างการประชุม CPM ครั้งที่ ๙ สำนักงานเลขาธิการ IPPC จัดให้มีการบรรยายพิเศษเพื่อให้ความรู้แก่ประเทศสมาชิก จำนวน ๑๐ เรื่อง ซึ่งในจำนวนนี้เรื่อง System Approach and Tools Development in the Beyond Compliance Project นำเสนอโดยผู้แทนจากประเทศไทยคือ ดร. มานิตา คงชินศิลป์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาอารักพืช กรมวิชาการเกษตร

๑๔. กำหนดการประชุม CPM ครั้งต่อไป

การประชุม CPM ครั้งที่ ๑๐ กำหนดจัดให้มีขึ้น ณ สำนักงานใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อเสนอ

๑. การรับรองสุขอนามัยพืชด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) มีแนวโน้มจะถูกนำมาใช้ในโอกาสอันใกล้นี้ ดังนั้น มกอช. ควรประสานความร่วมมือกับกรมวิชาการเกษตรเพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้ระบบรับรองสุขอนามัยพืชของประเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ที่สอดคล้องตามมาตรฐาน ISPMs ๑๒

๒. มกอช. ควรเตรียมประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรมวิชาการเกษตรในฐานะองค์กรด้านอารักขาพืชของประเทศ ในการสรรหาบุคลากรที่เหมาะสมในการทำหน้าที่เป็น กรรมการและกรรมการสำรองในคณะ Subsidiary Body on Dispute Settlement ซึ่งผู้แทนไทยคนปัจจุบันจะเกษียณอายุราชการในปี

๓. ด้วยปัจจุบันงบประมาณของ IPPC มีจำกัด ดังนั้นจึงได้ขอความร่วมมือให้ประเทศสมาชิกที่มีความพร้อม บริจาคเงินสนับสนุนการทำงานของ IPPC สำหรับประเทศไทย มกอช. ควรประสานแจ้งหน่วยที่เกี่ยวข้องเตรียมตั้งงบประมาณไว้สำหรับร่วมกิจกรรม ต่างๆ เช่น การประชุม CPM, การประชุม APPPC หรืออบรมเชิงปฏิบัติการที่จัดขึ้นระหว่างปี ซึ่งแน่นอนว่าในอนาคตการสนับสนุนงบประมาณที่ประเทศสมาชิกเคยได้รับจาก IPPC จะลดน้อยลงตามลำดับ

๔. มกอช. ในฐานะ IPPC Contact Point ควรเร่งเผยแพร่และประสานงานเรื่องการปฏิบัติตามอนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention) ทั้งนี้เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในเรื่องความสำคัญของมาตรการสุขอนามัยพืชที่มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ และวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาในอันที่จะส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกสามารถอารักขาพืชในประเทศและป้องกันตนเองจากศัตรูพืชภายนอกได้

๕. สืบเนื่องจากเรื่อง e-Phyto ในการประชุมกลุ่มย่อยของสมาชิก Asia and Pacific Plant Protection Commission (APPPC) ฝ่ายเลขานุการ APPPC ได้ทาบทามประเทศไทยเป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง e-Phyto เพื่อสร้างความเข้าใจให้ประเทศสมาชิกในเรื่อง e-Phyto รวมทั้งเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับประเทศที่มีการนำระบบนี้ไปใช้อย่าง ประเทศออสเตรเลีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยคาดว่าจะจัดประมาณเดือนพฤศจิกายน นี้ เห็นควรให้ มกอช. ประสานกรมวิชาการเกษตร เพื่อดำเนินการต่อไป